

Keulen
**Knus en
 creatief**

BOVEN Streetart in Ehrenfeld
 ERONDER Even pauze tijdens mode-
 evenement 'le bloc'. Fraukayser is geen
 café, maar doet in woonaccessoires

Keulen is bekend van de vakwerkhuisjes in de gezellige Altstadt, de imposante Dom en de winkelmogelijkheden. Maar Keulen is zo veel meer. Knusse wijpjes, kleine boetieks, grootse kunst en heerlijk Kölsch.

TEKST EN FOTO'S ESTHER DE BEER

De Keulse binnenstad is een typische Duitse Altstadt. Gelegen aan het water met terrassen die het hele jaar propvol zitten, borden gevuld met schnitzels en Bratkartoffeln en glazen bier die nooit leeg raken. Met bontgekleurde vakwerkhuisen, smalle, met kinderkopjes geplaveide straatjes, smeedijzeren uithangborden van Kneipen en Brauhäuser en een paar mooie kerken. De meeste bezoekers komen voor dit alles naar Keulen. Begrijpelijk, maar er is nog zo veel meer te ontdekken. Hoewel de kasseien van de Altstadt dagelijks door tienduizenden bezoekers worden platgetreden, heeft Keulen ook nog een onbekende en moderne kant. Maar dat moet je wel weten.

Ontwaken met de meesters

Begin een dag in Keulen in het Wallraf-Richartz-Museum, waar een kleine, maar interessante collectie huist: Cézanne, Gauguin en zelfs een enkele Van Gogh en Rembrandt. Vergeet in de rechtervleugel niet om een blik te werpen in de Alt Sankt Alban Kirche. Deze werd tijdens de Tweede Wereldoorlog gebombardeerd en niet meer opgebouwd. Nu is de kerk een stille getuige van het verleden met het hartverscheurend mooie beeldhouwwerk Treurende ouders van kunstenaar Käthe Kollwitz.

Wie nog niet genoeg heeft van de modernisten kan naar Museum Ludwig, waar niet alleen de grootste collectie Picasso's buiten Frankrijk en Spanje hangt, maar ook een geweldige verzameling popart.

Zelfs de eeuwenoude Dom heeft met de nieuwe glas-inloodramen van Gerhard Richter iets moderns in huis. De top van de Domtoren biedt een spectaculair uitzicht over de stad, maar het is leuker om de Hohenzollernbrücke met de duizenden hangslotjes over te wandelen en vanaf de overkant te genieten van een prachtig Keuls panorama.

Futuristische Rheinauhafen

Een mooie mix tussen oud en nieuw is ook te zien aan de Rheinauhafen. Je komt er heel eenvoudig door vanaf de Altstadt richting de Severinsbrücke te lopen. Zoetekauwen doen er goed aan een korte stop te maken bij het Schokoladenmuseum van Lindt. Even verderop staan Im Zollhafen de oude havengebouwen en futuristische kantoorpanden gebroederlijk naast elkaar. Je vindt er galerieën en woonwinkels en in de grandcafés wordt in de weekenden gebruncht dat het een lieve lust is. Bovendien ben je slechts een steenworp verwijderd van het oer-Keulse

Severinsviertel. Deze knusse wijk is overdag een prettig en rustig alternatief voor de Altstadt met zijn resten van middeleeuwse stadspoorten en vestingmuren. Bezoek vooral de lichte en grootse Sint-Severinuskerk. Aan de voet van de kerk is Pauls Schwester een heerlijke plek om een kop koffie te bestellen, met een flink stuk versgemaakte taart of een salade. 's Avonds is het in de wijk een drukte van jewelste bij de vele cafés en bars. Het Franse Epicerie Boucherie en het Spaanse La Cena, beide in de Elsaßstraße, zijn favoriet.

Vintage en design

Liefhebbers van gezellige wijpjes vinden in Keulen een perfecte stadsbestemming. Op dit moment is het net buiten het centrum gelegen Belgisches Viertel immens populair. Ondanks dat steeds meer toeristen de weg naar de wijk weten te vinden, blijft het authentieke karakter behouden. Straten in deze wijk, grofweg gelegen tussen de Friesenplatz en Richard-Wagner-Straße, zijn vernoemd naar Nederlandse en Belgische steden en provincies. In deze buurt trekken de bewoners zich niet zo veel aan van hoe het hoort en wat op het moment hip is, ze bepalen het gewoon zelf. En dat is duidelijk te zien aan ➤

De bewoners
trekken zich
niet zo veel aan
van hoe
het hoort

ONDER Im Zollhafen staan oude havengebouwen en moderne kantoorpanden gebroederlijk naast elkaar

de vrolijke verzameling boetiekjes, vintagewinkels, retro-cafés en platenzaken waar enkel vinyl in de schappen ligt. Het is dan ook geen wonder dat jonge modeontwerpers massaal op de Belgische wijk afkomen. Elk jaar verzamelt al dit talent zich tijdens 'le bloc', een grensverleggend mode-evenement in een van de grote parkeergarages van de wijk, dat steevast uitloopt op een enorm straatfeest. De Maastrichterstraße en Brabanterstraße zijn gemaakt voor shoppers. In de eerste vind je in designwinkel Schee schitterend grafisch design van Duitse, Nederlandse en Scandinavische ontwerpers. Even verderop zijn er leuke woonaccessoires bij Fraukayser. Pauzeren voor een kop

koffie kan in het kitscherige, maar gezellige Miss Pöpki aan de Brüsseler Platz. In de Brabanterstraße is de kleine boetiek Chang 13 een bezoek waard vanwege de originele dameskleding, herenaccessoires en de enthousiaste Koreaanse eigenaar. Even verderop sieren de laatste modetrends voor dames de rekken bij Boutique Belgique.

Retrosfeer

Blijf gerust in de wijk hangen als de winkels hun deuren sluiten. Bestel een glas wijn in Café Fleur aan de Lindenstraße of Café Feysinn aan de Rathenauplatz: perfecte plekken om in retrosfeer even de indrukken van de dag de

BOVEN Heerlijk winkelen in het Belgisches Viertel, zoals bij Boutique Belgique en Schee
RECHTS Proef een Kölsch in een Brauhaus of Kneipe, bijvoorbeeld in Peters Brauhaus

KÖLSCH

IN DE KLEINSTE BRAUHÄUSER

Porto heeft port, Reims heeft champagne en Keulen heeft Kölsch. Het is inmiddels moeilijk voor te stellen dat dit biertje, dat aan het begin van de 20e eeuw in zijn huidige vorm het levenslicht zag, niet meteen aansloeg. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd Kölsch echter gedronken als kleine verzetsdaad tegen het Duitse Pils en daarna was het hek van de dam. Kölsch heeft een hoge gisting en is vrij helder van kleur. Traditioneel wordt Kölsch getapt in kleine glaasjes. Het bier mag alleen Kölsch heten als het is gebrouwen in Keulse Brauhäuser die zijn aangesloten bij het Kölsch-verbond. Het lokale biertje is overal in de stad te drinken en komt nog steeds uit de houten tap. De bekendste brouwerijen zijn Früh, Gaffel en Reissdorf. Ga je echter de kleine wijkjes in, dan ontdek je ook bijzondere kleine brouwerijen waar je heerlijk Kölsch kunt drinken. Zo is Mühlen een wat onbekender, maar lekker Kölsch en geldt Päßgen als de favoriet van de echte Keulenaren. In Ehrenfeld staat het gezelligste Brauhaus, Braustelle, waar Helios Kölsch rijkelijk vloeit.

LINKS Slotjes als teken van liefde op de Hohenzollernbrücke

revue te laten passeren. Daarna is een hapje eten bij Café Schmitz een goed idee. 's Zomers kun je er op het terras ook leuk mensen kijken. De Brüsseler Platz is 's avonds het bruisende hart van de Belgische wijk. Is het daar te druk, dan is een afzakkertje in de jaren 50-huiskamer van die Wohngemeinschaft in de Richard-Wagner-Straße een aanrader. Hier drink je bij voorkeur het Mühlen Kölsch-bier terwijl je je in de set van de televisieserie Mad Men waant.

Kunstzinnig Ehrenfeld

Al even eigenzinnig is de wijk Ehrenfeld in het westen van de stad. Zelfs op regenachtige dagen mag deze buurt met recht kleurrijk heten. Na aankomst op het gelijknamige station is het meteen duidelijk waarin Ehrenfeld groots is: streetart. Niet zo maar wat graffiti in het wilde weg, maar schitterende werken die met name in het gebied rond de Heliosstraße voor een kleurige verrassing zorgen. In deze straat staat ook het opvallende symbool van de wijk: de vuurtoren van de Heliosfabriek. De vroegere gloeilampenfabriek bezorgde decennialang de meeste huishoudens van Ehrenfeld een loonstrookje en overal in de wijk zijn nog verwijzingen naar de oude fabriek te zien. Zelfs het Kölsch van Ehrenfeld is ernaar vernoemd: Helios.

In de Senefelderstraße stuit je op het bijzonderste werk van de wijk, namelijk de haas van de wereldberoemde streetart-ROA. Deze Belgische kunstenaar drukte zijn stempel al op diverse gebouwen in Londen en Berlijn.

Ehrenfeld bestaat uit een oud en een nieuw gedeelte. In het oude deel, met de lange Venloer Straße, zijn veel multiculturele winkeltjes, eethuisjes, het Brauhaus en de meeste streetart.

In Neuehrenfeld, dat ongeveer bij de Lenauplatz begint, staan schitterende huizen in lange lanen in het groen. In tegenstelling tot de rest van de wijk hebben de huizen hier de bombardementen van de Tweede Wereldoorlog overleefd en het is geweldig om er rond te struinen en je te vergapen aan de prachtige Jugendstil. De mooiste pareltjes flankeren de Eichendorffstraße en Ottostraße. Op de hoek van de Eichendorffstraße en Ehrenfeldgürtel is Café Franck een onweerstaanbaar retrocafé waar de grote koppen koffie en dito stukken

taart niet te versmaden zijn. 's Zomers kun je achter het café op een knus plaatsje in de zon zitten. Culinair genie-ten is geen enkel probleem bij het Italiaanse Salento in de Ottostraße, dat in een droom van een historisch pand huist.

Epicentrum

De Körnerstraße is het epicentrum van Ehrenfeld. Hier zijn de leukste winkeltjes, galeries en cafés en heerst nog echte saamhorigheid onder de uitbaters. De collectie van Utensil, design uit vervlogen tijden en leuke nieuwe gadgets, tovert een glimlach op ieders gezicht. Mori is alleen in het weekend open, maar dat is het uitmikken waard. Want in dit pijpenlaatje zijn prachtige handgemaakte sieraden te koop. Van Dyck Kaffee is misschien wel de beste plek in Keulen voor een kop koffie. De bonen worden in dit hippe industriële café nog onder je neus gebrand en gemalen. De heerlijke geur en het geroezemoes van de locals werken aanlokkelijk. En van 's middags tot laat in de avond kun je voor geweldig eten en goede wijn terecht bij Sehnsucht. De keuken maakt alleen gebruik van lokale en biologische producten. Er zijn een vaste kaart en een wisselend weekmenu met verrassende gerechten. Tel daar het vriendelijke personeel en het feit dat er in de wijde omtrek geen toerist te bekennen is, bij op en je bestelt als vanzelf nog een glas.

ONDER Café Feynsinn, kom er maar eens weg als je eenmaal binnen bent

De vuurtoren van de Heliosfabriek is het symbool van Ehrenfeld

TOPSELECTIE OVERNACHTEN

Vermijd, vanwege de drukte en geluidsoverlast, hotels bij de Dom. Hotels net buiten het oude centrum zijn vaak mooier en comfortabeler. Achter de vanafprijs voor een tweepersoonskamer staat een B gevolgd door een cijfer. Dat is de gemiddelde waardering van gasten die boekten via een boekingsite. Boek je direct bij het hotel dan krijg je het ontbijt vaak gratis. Kies voor de telefoonnummers vanuit Nederland 00 49 221.

1. ART'OTEL

Gelegen aan de Rijn, vlak bij het leuke Severinsviertel. Dit hypermoderne hotel biedt mooie designkamers met veel licht (foto boven). 80 10 30, www.artotels.com, €127, B 7,9.

2. HOTEL SANTO

Comfortabel hotel op loopafstand van het centraal station. De kamers zijn prettig ingericht, met bruine details. De meeste kamers hebben een Nespresso-apparaat. 913 97 70, www.hotelsanto.de, €79, B 8,5.

3. HOSTEL KÖLN

Laat je door het woord 'hostel' niet afleiden, want er zijn ruime en comfortabele tweepersoonskamers met veel licht en een fijn dakterras. Gelegen op loopafstand van de Belgische wijk. 998 77 60, <http://hostel.ag>, €89, B 8,5.

4. STERN AM RATHAUS

Een prima hotel in het oude centrum. De kamers zijn onlangs gerenoveerd, maar er zijn nog wel mooie oude details zichtbaar. 22 25 17 50, www.stern-am-rathaus.de, €90, B 9,4.

ALEXIA RICHARDSON UIT EHRENFELD

'De streetart in Ehrenfeld vertelt het verhaal van de diversiteit en roerige geschiedenis van de wijk. Onder de spoorbrug vind je de ode aan de Edelweißpiraten, een verzetsgroep die hier in de Tweede Wereldoorlog actief was en waarvan de leden zonder proces zijn opgehangen.'

REIZEN & PRIJZEN

BESTE REISTIJD Keulen is het hele jaar prima te bezoeken, al zijn de maanden april tot en met september favoriet. Rond carnaval en in de kerstperiode kan het extreem druk zijn. De hotelprijzen liggen dan ook hoger.

TREIN Je komt gemakkelijk in Keulen per trein. Tickets voor de ICE zijn te boeken via www.nsinternational.nl of www.bahn.de. Een retourticket Utrecht Centraal-Keulen Hauptbahnhof (van 27 t/m 29 maart) kost vanaf €48. Tip: boek drie maanden van tevoren voor de voordeligste treintickets.

AUTO Wie met de auto Duitse steden in wil, heeft een milieuvignet nodig. Voor Keulen is zone 3 van toepassing. Een vignet kost €12,50 en is onder andere te koop bij de ANWB. Parkeren in het centrum kost tussen de €10 en €25 per dag.

VERVOER TER PLAATSE De Altstadt van Keulen en omliggende wijken zijn gemakkelijk te belopen, maar de tram (S-bahn) en metro (U-Bahn) zijn een prima alternatief. Een enkele reis kost €1,90.

Wie gebruik wil maken van het openbaar vervoer én diverse musea wil bezoeken, koopt een Cologne Card voor €9 per dag.

ENTREES EN EXCURSIES Entree Dom is gratis, toegang tot de toren €3. Ludwigmuseum en Wallraf-Richartz-Museum €10, Schokoladenmuseum €8,50, de Sint-Severinus is gratis.

REISINFORMATIE Twee handzame en handige reisgidsen zijn 100% Keulen (2013, 93 pagina's, €12,95) en ANWB Extra Keulen (2011, 120 pagina's, €8,95). Hierin staan veel leuke adressen voor winkelen, eten en drinken. Tevens zijn de wandelingen in deze reisgidsen de moeite waard. Keulen op een heel andere manier ontdekken? Bekijk dan de originele tips in de Wallpaper City Guide Cologne/Düsseldorf van Phaidon Press (2012, 128 pagina's, €10,50).

ETEN & DRINKEN Gemiddelde prijzen in €
Kopje koffie 2,10, warme chocolademelk 2,80, glas Kölsch 1,40, groot glas Kölsch 3, glas bier 2,50, glas wijn 2,40, boerensalade 8, worst met Bratkartoffeln 9, forel 19.